

ACADEMIA ROMÂNĂ

O CARTE PUTIN CUNOSCUTĂ

DESPRE

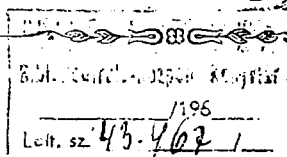
APELE MINERALE ALE VALAHIEI

Dr. C. I. ISTRATI
MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE.

EXTRAS DIN

ANALELE ACADEMIEI ROMÂNE
Seria II.—Tom. XXXIV.
MEMORIILE SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE.

BUCUREȘTI

LIBRĂRIILE SOCEC & Comp., C. SFETEA și LIBRĂRIA NAȚIONALĂ

VIENA
GEROLD & COMP.

BERLIN
R. FRIEDLAENDER & SOHN.

LIPSCA
O. HARRASSOWITZ.

1912.

31.259.

Prețul 20 bani.

Analele Societății Academice Române. — Seria I :

Tom. I—XI.—Sesiunile anilor 1867—1878.

Analele Academiei Române. — Seria II :

Tom. I—X.—Desbaterile și memoriile din anii 1879—1888.

Indice alfabetic al volumelor din *Anale* pentru 1878—1888.

Tom. XI—XX.—Desbaterile și memoriile Academiei în 1888—1898.

Indice alfabetic al volumelor din *Anale* pentru 1888—1898. 2.—

Tom. XXI.—Desbaterile Academiei în 1898—9 5.—

• *XXII.*—Desbaterile Academiei în 1899—1900 6.—

• *XXII.*—*Memoriile Secțiunii Științifice* 12.—

• *XXIII.*—Desbaterile Academiei în 1900—1901 5.—

• *XXIII.*—*Memoriile Secțiunii Științifice* 8.—

• *XXIV.*—Desbaterile Academiei în 1901—2 6.—

• *XXIV.*—*Memoriile Secțiunii Științifice* 7.—

• *XXV.*—Desbaterile Academiei în 1902—3 5,60

• *XXV.*—*Memoriile Secțiunii Științifice* 6.—

• *XXVI.*—Desbaterile Academiei în 1903—4 5.—

• *XXVI.*—*Memoriile Secțiunii Științifice* 4.—

• *XXVII.*—Desbaterile Academiei în 1904—5 8.—

• *XXVII.*—*Memoriile Secțiunii Științifice* 5.—

Metoda stroboscopică aplicată la studiul comparativ al inuțelilor de rotațiune a două discuri ce se mișcă în sens invers, de *D. Negreanu* —,20

Relațiuni între forțele elastice ale vaporilor saturanți și temperaturile absolute, de *D. Negreanu* —,20

Despre un zăcământ de sulf la Verbilău și considerațiuni generale asupra genezei solfarelor din regiunile subcarpatice, de *L. Mrazec* —,20

Aronicum barcense și Goodyera repens în România, de *Z. C. Panțu* —,20

Rămășițe de Dinotherium în România găsite încă de pe la începutul secolului trecut, de *Gr. Ștefănescu* —,20

Materiale pentru climatologia României. XX. Ploaie extraordinară în Septembrie 1904, de *St. C. Hepites* —,20

Insemnătatea istoriei naționale din punctul de vedere militar, de *Generalul C. I. Brătianu* —,50

Materiale pentru climatologia României. XXI. Repartițiunea ploii pe districte și pe basenuri în România în anul 1903 st. n., de *St. C. Hepites* —,60

Materiale pentru climatologia României. XXII. Elemente climatologice din lustrul 1896—1900, de *St. C. Hepites* —,30

Despre pătrunderea unor microbi prin suprafața corpului.—Observațiuni despre malarie în România și combaterea ei, de *Dr. V. Babeș* —,20

Materiale pentru sismografia României. XI. Seismele din 1904 st. n., de *St. C. Hepites* —,20

Materiale pentru climatologia României. XXIII. Clima anului 1904 st. n. la București-Filaret, de *St. C. Hepites* —,20

Studii electrice asupra apelor minerale, de *D. Negreanu* —,30

Variațiunea temperaturilor de topire cu presiunea. Relațiuni între temperaturile absolute de topire ale corpurilor și presiuni, de *D. Negreanu* —,20

Din «Istoria Igienei». Scriere postumă, de *Dr. I. Felix* 1,60

Despre limbă și afazii, de *Dr. G. Marinescu* —,30

Scrierea, turburările ei și grafologia, de *Dr. G. Marinescu* —,30

Cercetări asupra prezenței bacililor specifici în faringele bolnavilor de febră tifoidă, de *Prof. Dr. M. Manicatide* —,10

Măsurarea și calcularea lungimii de undă a ondulațiunilor luminoase cu o rețea de reflecțiune Rowland, de *Max Reinhard* —,10

• *XXVIII.*—Desbaterile Academiei în 1905—6 5.—

• *XXVIII.*—*Memoriile Secțiunii Științifice* 8.—

Incrângătura viermilor. Clasa Annelida. Ordinul Rotifere, de *Dr. Leon C. Cosmovici* 1,50

Funcțiunile bio-chimice ale stomacului, de *Prof. Dr. E. Riegler* —,60

Agricultura la Romani. Creșterea albinelor, de *P. S. Aurelian* —,30

Asupra variațiunii etaloanelor de masă. (A doua notă), de *I. St. Murat* —,20

Suprafețe cu nivel isometric, de *Gheorghe Iuga* —,50

Insemnătatea hartei țerii pentru istoria patriei și a neamului, de *Generalul C. I. Brătianu* —,60

Observațiuni științifice, de *Spiru C. Haret* —,20

Starea actuală a luptei în contra tuberculozei, de *Prof. Dr. V. Babeș* —,20

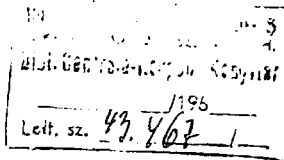
Vallisneria Spiralis și Wolffia Arrhiza în România, de *Z. C. Panțu* —,20

Spirochaeta Pallida Schaudinn în Sifilisul ereditar. Contribuțiuni la studiul eredității spirilozei, de *Dr. C. Levaditi* —,20

Preciziunea în cântăriri, de *I. St. Murat* —,20

L. B.

01 JUN 23 1916

O CARTE PUȚIN CUNOSCUTĂ
DESPRE
APELE MINERALE ALE VALAHIEI
DE

Dr. C. I. ISTRATI
Membru al Academiei Române.

Sedința dela 20 Ianuarie 1912.

În decursul verii anului 1905, am primit din partea d-lui Dr. Albert Blumenfeld, Șerban-Vodă 5, București, căruia țin a-i mulțumi și cu această ocaziune, o epistolă prin care, în modul cel mai grațios, îmi puneă la dispozițiune o broșură, legată cu catifea verde închis, iar în lăuntru căptușită cu hârtie roșu deschis.

Pe prima pagină albă, se află scrisă următoarea dedicațiune:

*A son Altesse Sérénissime
Monseigneur le Prince
Souverain de Valaquie
à
Bucarest.*

Cartea, cuprinzând 24 pagine, e tipărită în limba germană, la Hannover, 1840, «*In der Hahn'schen Hofbuchhandlung*».

Ea poartă ca titlu:

DIE
MINERALLQUELLEN DER WALLACHEI
von

Dr. Carl Friedrich Eduard Siller, Apotheker, Kaiserl. russ. Rathe und Ritter des St. Annenordens dritter Klasse, Secretair und wirklichen Mitglieder der Allerhöchst bestätigten St. Petersburgischen pharm. Gesellschaft und des Apothekervereins von Norddeutschland Ehrenmitglieder.

Besonderer Abdruck aus dem Archiv der Pharmacie des Apothekervereins in Norddeutschland. 2. Reihe. Bd. XXII.

Cartea e foarte bine păstrată și nu are nici o altă însemnare pe ea.

Ea a fost deci oferită, sau trimeasă a fi oferită, Domnitorului de pe vreme, M. S. Vodă Alexandru Ghica.

Iată lămuririle ce ne dă:

INTRODUCERE

«După terminarea războiului Rușilor în contra Turciei, în anul 1830, aflându-mă în București, primii dela superiorii mei ordinul de a vizita părțile nordice ale Valahiei, însoțit de doctorul de Stab Froloff, și a supune analizei chimice izvoarele minerale găsite aici, iar d-rul Froloff eră însărcinat cu descrierea topografică a ținuturilor în cari se găseau acele izvoare. Deși au trecut de atunci aproape zece ani, totuș, pe cât știu eu, până acuma n'a publicat nimeni ceva despre izvoarele minerale ale Valahiei, din care cauză va fi de interes chiar și acuma a comunica rezultatele obținute la aceste analize.

«Descrierea topografică regret că nu o pot alipi, pentrucă nu posed decât manuscriptele redactate de mine, cari conțin analiza. Rog a fi indulgenți la aprecierea și critica acestei lucrări, față de lipsurile ei, cari le resimt însumi foarte mult. Pentru fondarea acestei rugăminte atrag atențiune asupra împrejurării, că pentru executarea acestei lucrări dispuneam de mijloace auxiliare, literare și tehnice extraordinar de puține și neperfecționate, a căror insuficiență adesea m'a pus în impas; afară de aceasta scopul publicațiunii acesteia nu este altul, decât să atrag atențiunea chimiștilor asupra acestor izvoare; *pentrucă am convingerea fermă că, deși la prima mea comunicare am întâmpinat multe lucruri interesante, făcându-se o analiză mai exactă și completă, uzând de toate mijloacele ajutătoare ale științei, rezultatul va probă că multe surse minerale ale Valahiei nordice, grație compușilor medicamentoși a căror prezență s'ar determina, ar putea figură alături de cele mai renumite izvoare sulfuroase din Europa.*

«Inainte de a trece la expunerea analizei, menționez că în ținuturile acelea căutarea izvoarelor alcaline bicarbonate ar fi zadarnică, pe când Transilvania vecină posedă mai multe (1). *Sulf și sare de bucatărie este ceeace în-*

(1) Autorul nu cunoșteă apa alcalină, aproape termală dela Siriu din jud. Buzău.

tâlnește piciorul pretutindeni în Valahia de nord. Din cauza aceasta găsim Hidrogensulfurat și sare de bucătărie, unite în diferite proporții, aproape în toate izvoarele din acest ținut».

Domnia sa scrie în urmă constantele fizice și chimice ale sorginților din următoarele localități:

- 1) Izvorul sulfurat din satul Boboci.
- 2) » » » » Fintești.

Acest «*Finceschti*» nu e alt ceva decât satul *Fintești* din Buzău, despre care găsec în *Marele dicționar Geografic al României*:

«In viea Mustagiului are o puternică sursă de apă minerală, conținând mai cu seamă sulf». (Pag. 366).

- 3) Izvorul feruginos dela Sibiciul de sus.
- 4) » sulfoalcalin din acelaș sat.
- 5) » sărat din apropierea aceluiaș sat.
- 6) » sulfuros din satul *Brăsa* (de sigur Breaza).
- 7) » sulfo-feruginos dela «*Otschim bei Brăsa*», deci dela Ocina lângă Breaza.
- 8) » Izvorul sulfuros dela orașelul Pucioasa lângă satul Șerbănești.
- 9) » Izvorul sulfuros de lângă orașelul «*Kimpolungii*».
- 10) » sulfo-sărat dela orașelul Călimănești.
- 11) » » » » Mănăstirea Cozia.
- 12) » » » » satul Olănești.
- 13) » » » » Glogova.

Comuna *Glogova* (în dicț. citat mai sus, pag. 578) e în Mehedintți, plasa Cloșani, unde a fost crescut slugerul Tudor Vladimirescu; de boierul Glogoveanu.

Acolo, ne spune marele dicționar:

«Se află ape minerale în marginea șoselei Florești-Baia de Aramă, la poala dealului Brăzișorul».

* * *

Cred că datele acestea vor putea servi la cunoașterea trecutului nostru, și astfel îmi permit a le supune Academiei.

Trebue menționat că în lucrarea d-lui Episcopescu, din 1837, nu se menționează nimic despre aceste analize, cu toate că ele au fost făcute mai înainte.

Dar ceea ce e demn de observat e că, chiar în ediția din 1874, a importantei lucrări a d-lui dr. A. Fătu, nu se vorbește nimic despre analizele făcute de dr. Siller.

Numai d-l dr. Șaabner-Tuduri are meritul să-l fi citat, numai în abundența sa bibliografie, din ediția a doua 1906 a lucrării sale asupra apelor noastre minerale, fără a fi cunoscut însă lucrarea în detaliu.

Meritul său e cu atât mai mare, cu cât broșura e foarte greu de aflat, lipsind chiar din avuta bibliotecă a Academiei Române.

Materiale pentru sismografia României. XII. Seismele din anul 1905 st. n., de <i>St. C. Hepites</i>	—,20
Bolidul dela 1 Ianuarie 1906, st. n. în România, de <i>St. C. Hepites</i> .	—,20
Materiale pentru climatologia României. XXIV. Clima anului 1905 st. n. la București-Filaret, de <i>St. C. Hepites</i>	—,20
Asupra microbilor patogeni ai seriei intermediare între bacilul lui Eberth și coli communis, de <i>Dr. V. Babeș</i>	—,50
Despre prezența bartoniânului în județul Prahova, de <i>L. Mrazec</i> .	—,20
Asupra Microfaunei terțiarei regiunii Câmpina-Buștenari, de <i>V. Aradî jun.</i>	—,20
Plantele vasculare ale Ceahlăului până acum cunoscute, expuse sub raportul geografico-botanic și sistematic, de <i>Dr. Dim. Grecescu</i>	1.—
Comunicare preliminară asupra structurii geologice a regiunii Câmpina-Buștenari (județul Prahova), de <i>L. Mrazec</i> și <i>W. Teisseyre</i>	1.—
Tom. XXIX. — Desbaterile Academiei în 1906—7	6.—
XXIX. — <i>Memoriile Secțiunii Științifice</i>	5.—
Câteva rezultate obținute prin metoda română în tratamentul turbării, de <i>Dr. V. Babeș</i>	—,20
Corpusculele lui Negri și parazitul turbării, de <i>Dr. V. Babeș</i>	—,20
Plante macedonice din Vilaeturile Monastir și Salonic, examinate, studiate și determinate, de <i>Dr. Dim. Grecescu</i>	1,50
Materiale pentru climatologia României. XXV. Clima anului 1906 st. n. la București-Filaret, de <i>St. C. Hepites</i>	—,50
Separarea electrostatică a minereurilor, de <i>D. Negreanu</i>	—,20
Materiale pentru sismografia României. XIII. Sismele din anul 1906 st. n. și lucrările primei întruniri a Comisiunii permanente a Asociațiunii internaționale de sismologie la Roma în 1900, de <i>St. C. Hepites</i>	—,50
Influența pădurii asupra iuțelii vânturilor, de <i>I. St. Murat</i>	1.—
Nevroza traumatică și accidentele muncii, de <i>Dr. Gh. Marinescu</i>	—,30
Contribuțiune la Flora Bucegilor, de <i>Zach. C. Panțu</i>	1.—
XXX. — Desbaterile Academiei în 1907—8	5.—
XXX. — <i>Memoriile Secțiunii Științifice</i>	5.—
Slăbiciunea inimii, de <i>Dr. V. Babeș</i>	—,30
Studii critice asupra actualei organizațiuni sanitare. I. Vasile Lascar și măsurile sanitare din comunele rurale, de <i>Dr. V. Babeș</i>	—,20
Contribuțiuni la Climatografia României. I. Studiu comparativ al Climei iernii 1906/1907 la București, de <i>I. St. Murat</i>	—,80
Din aplicațiunile mecanicii raționale în teoria generală a suprafețelor, de <i>G. C. Iuga</i>	—,40
Fapte nouă asupra originii și combaterii febrei tifoide, de <i>Prof. Dr. V. Babeș</i>	—,20
Contribuțiuni la fizica globului. VII. Hărțile magnetice ale României la 1 Ianuarie 1906, de <i>St. C. Hepites</i> și <i>I. St. Murat</i>	1,50
Cercetări asupra genezei unor boale de rinichi, de <i>Prof. Dr. V. Babeș</i>	—,20
Observațiuni asupra capsulelor suprarenale, de <i>Prof. Dr. V. Babeș</i> .	—,50
Materiale pentru climatologia României. XXVI. Elemente climatologice ale lustrului 1901—1905, de <i>St. C. Hepites</i>	1.—
Baritina din Binnenthal [Valais, Elveția], de <i>D. Rotman</i>	—,20
Indice alfabetic al volumelor din <i>Anale</i> pentru 1898—1908	2.—
Tom. XXXI. — Desbaterile Academiei în 1908—9.	5.—
XXXI. — <i>Memoriile Secțiunii Științifice</i>	6.—
Contribuțiuni la flora Bucureștilor și a împrejurimilor sale, partea I, de <i>Zach. C. Panțu</i>	1.—
Contribuțiuni la Climatografia României. II. Studiu comparativ al Climei primăverii la București, de <i>I. St. Murat</i>	1.—
Starea actuală a luptei în potriiva cancerului, de <i>Prof. Dr. V. Babeș</i>	—,50
Cămila fosilă din România, de <i>Gr. Ștefănescu</i>	—,50
Problemele turbării, de <i>Prof. Dr. V. Babeș</i>	—,20
Radioactivitatea apelor minerale din România, de <i>Dr. Hurmuzescu</i> .	—,20
Contribuțiuni la climatografia României. III. Studiu comparativ al climei verii la București, de <i>I. St. Murat</i>	1.—
Contribuțiuni la studiul glandelor cefalice (mandibulare și maxilare) dela larvele de Trichoptere, de <i>Dr. E. I. Russ</i>	—,50
XXXVII. — Desbaterile Academiei în 1909—10.	5.—
XXXVII. — <i>Memoriile Secțiunii Științifice</i>	3.—
Contribuțiuni la flora Bucureștilor și a împrejurimilor sale, partea II, de <i>Zach. C. Panțu</i>	1.—

	L. B.
Observațiuni critice asupra Fagocitozei, de <i>Prof. Dr. V. Babeș</i> .	-40
Contribuțiuni la flora Bucureștilor și a împrejurimilor sale, partea III, de <i>Zach. C. Panțu</i> .	1,50
A doua conferință internațională pentru studiul și combaterea leprei, ținută la Bergen (Norvegia) în 16—19 August 1909 și participarea României la această conferință, de <i>Prof. Dr. V. Babeș</i> .	-30
Tom. XXXIII. — Desbaterile Academiei în 1910—1911	4.—
XXXIII. — <i>Memoriile Secțiunii Științifice</i>	7.—
Acțiunea apei de Slănic (Moldova) asupra secreției stomacale, de <i>Prof. Dr. A. Theohari și Dr. A. Babeș</i> .	-80
Asupra dezvoltării insulelor lui Langerhans la embrionul de om, de <i>Dr. Th. Mironescu</i> .	-20
Plantele vasculare din Buceci până acum cunoscute, de <i>Dr. D. Grecescu</i> . — Scriere postumă publicată sub îngrijirea d-lui <i>Em. C. Teodorescu</i> .	1.—
Contribuțiuni la dezvoltarea prostatei la om înainte de naștere, de <i>Dr. Th. Mironescu</i> .	-50
Studii asupra Pelagrei, de <i>Prof. Dr. V. Babeș</i> .	1.—
Despre chimioterapie și tratamentul lui Ehrlich aplicat la boalele sistemului nervos, de <i>Dr. Gh. Marinescu</i> .	-50
Studii asupra Cestoizilor din România, de <i>Prof. Dr. N. Leon</i> .	-60
Contribuțiuni nouă la flora Ceahlăului, de <i>Zach. C. Panțu</i> .	-60
Călătoria la Români din Macedonia (Aprilie 1911), de <i>Prof. Dr. C. I. Istrati</i> .	-50
Despre mecanica socială, de <i>Spiru C. Haret</i> .	-20
Studii asupra audițiunii colorate, de <i>Dr. Gh. Marinescu</i> .	1.—
Studii critice asupra actualei organizațiuni sanitare. II. Dispozițiunile legale în vederea combaterii boalelor infecțioase, de <i>Prof. Dr. V. Babeș</i> .	-20
XXXIV.—Desbaterile Academiei în 1911—1912. (<i>Sub presă</i>).	
XXXIV.— <i>Memoriile Secțiunii Științifice</i> (<i>Sub presă</i>).	
Contribuțiuni la Studiul petrografic al Carpaților meridionali. — I. Incluziuni de Corneenă cordieritică cu Andaluzită din Granitul de Șușița, de <i>Dr. D. Ionescu-Bujor</i> .	-20
Insectele sugătoare de sânge din România (cu privire la aparatul lor bucal), de <i>Prof. Dr. N. Leon</i> .	1.—
Câteva date relative la disolvarea cuprului metalic în diferitele fracțiuni obținute prin distilarea petrolului brut, de <i>Dr. C. I. Istrati și C. Teodorescu</i> .	-20
Despre acțiunea acidului azotos asupra ciclohexadienului 2,5-on parafeniminic di-fenamin 2,5 (dianilido chinon anil), de <i>Dr. C. I. Istrati și Dr. M. A. Mihailescu</i> .	-20
Albanita. Descrierea și primele date obținute în studiul ei, de <i>Dr. C. I. Istrati și Dr. M. A. Mihailescu</i> .	-20
Acțiunea Anilinei asupra fenului tribomo-triiodat (1.3.5, 2.4.6), de <i>Dr. C. I. Istrati și Dr. M. A. Mihailescu</i> .	-20
O metodă pentru purificarea parafinei și modificarea cu ajutorul ei a procedului lui Marcussön & Meyerheim pentru caracterizarea diferitelor parafine prin cifra iodului (Jodzähl), de <i>Dr. C. I. Istrati și Dr. M. A. Mihailescu</i> .	-20